

Jubilej tretjega gasilskega društva na Kranjskem

V tem letu Gasilsko društvo Vič praznuje 115 let svojega obstoja. Ustanovljeno je bilo leta 1872 kot tretje v nekdanji deželi kranjski.

S prostovoljnimi delom in prispevki domačinov so zgradili manjši dom in kupili gasilsko orodje, ročno brizgalno in štiridelno lestev.

Po prvi svetovni vojni so pod vodstvom Janeza Gašperlina pričeli z zbiranjem denarja in ob 50. obletnici kupili prvo motorno brizgalno. Dolgoletne želje članov društva, da bi zgradili nov gasilski dom so se uresničile leta 1932, ko so ga predali svojemu namenu. V tem letu je k društvu pristopil Milan Robežnik, ki se je izredno angažiral pri nabavi sodobnejše motorne črpalke v letu 1935 in že leta 1937 je imelo društvo Vič najmodernejši gasilski avtomobil v Ljubljani, kateri je doživel svoj ognjeni krst na viških opekarnah ob velikem požaru.

Pred začetkom druge svetovne vojne je imelo društvo 32 mladih naraščajnikov, 9 častnih članov in 180 podpronihi članov. Z razvojem osvobodilnega gibanja in širjenjem Osvobodilne fronte so zaprli in poslali v internacijo tudi več članov viške čete, nekaj pa jih je odšlo v partizane — med njimi tudi Marjan Novak-Jovo, po katerem nosi ime nova osnovna šola na Viču.

Po osvoboditvi so se gasilci zopet zbrali ter začeli z delom pri obnovi doma in nabavo gasilske opreme, ki je izginila v času vojne vihere. Ne bi

omenjali številnih akcij pri požarih, na katerih so sodelovali viški gasilci, pa raznih tekmovanj, na katerih so dosegali vidne uspehe.

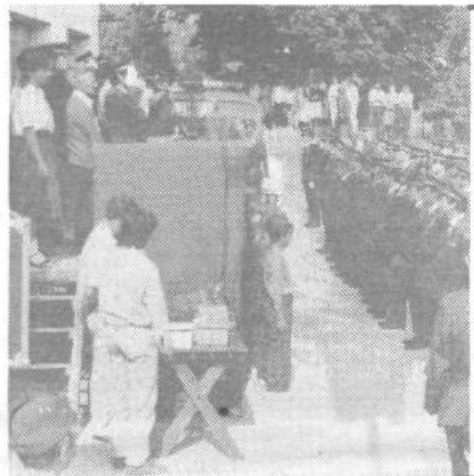
Ob proslavi 90. letnice društva je bil nabavljen nov gasilski avto TAM 2000, ob 95. letnici pa kombi IMV.

Stoletnico je društvo praznovalo nadvse slovesno. Pod vodstvom predsednika Franca Severja je organiziralo razstavo gasilske opreme, priredilo pionirsko gasilsko tekmovanje, ter prevzelo novo cisterno TAM 5500.

Pomlajeno članstvo je požrtvovalno sodelovalo pri obnovi gasilskega doma, zamenjavi celotnega ostrešja in fasade. Generacije, ki so se menjavale v preteklih 115 letih so ponosne na svoje delo, saj je bila viška desetina vedno pripravljena, da se spoprime s požari in elementarnimi nezgodami. Vodstvo društva je stalno stremelo za tem, da so člani dobro strokovno izvežbani v gasilski tehniki in opremljeni z najsodobnejšo opremo.

Predsednik društva Jože Lesar je na slavnostni seji posebno poudaril zavest članstva in voljo do dela kot svetel primer 115-letne tradicije gasilstva na Viču, ki se ne more nadomestiti z nobenimi materialnimi dobrinami. Požrtvovalno, nesebično in humano delo viških gasilcev pa naj tudi v bodoče uživa podporo vseh petih krajevnih skupnosti požarnega okoliša gasilskega društva Vič.

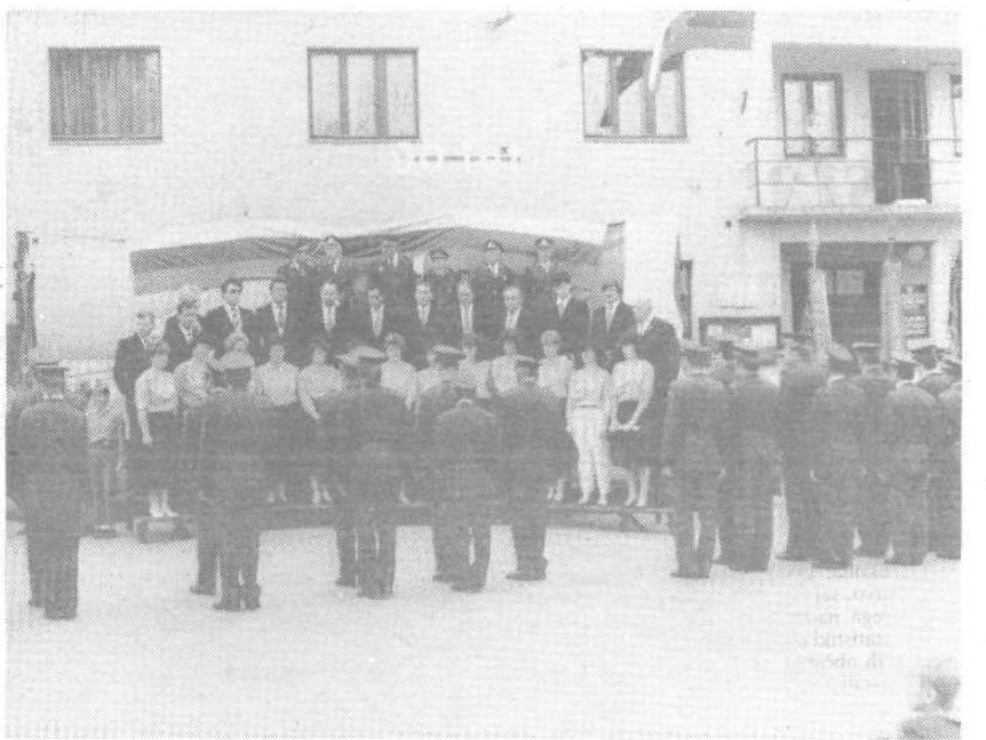
ANDREJ PROSEN

Dvorški gasilci se modernizirajo

Člani gasilskega društva Dvor pri Polhovem Gradcu najbrž že dolgo niso tako nestrpno čakali 2. avgusta kot letos. Tega dne so namreč na svoji osrednji gasilski proslavi sprejeli novo avtociisterno, po kateri so sicer hrepeneli že vrsto let. Vozilo resda ni čisto novo, saj so morali pri njegovi obnovi krepko zavihati rokave (dobili so ga od ljubljanskega Petrola), če pa vsekakor s pridom služilo svojemu namenu. Ali kot je v slavnostnem nagovoru proslave dejal poveljnik OGZ Ludvik Zalar: »Želel bi, da bi vozilo v veliko večji meri služilo prevozu vode v sušnem obdobju, kot pa gašenju požarov.«

B. VRHOVEC

Devet desetletij gasilstva na Dobrovi

Z letošnjim poletjem so tudi dobrovski gasilci dočakali svoj veliki jubilej — 90-letnico svojega gasilskega društva. V ta namen so 4. julija pred krajevnim zadržnim domom pripravili večjo gasilsko slovesnost, ki se je je mimo domačih gasilcev, mešanega pevskega zbora KUD Dolomiti (ta je s svojimi pesmimi povezoval program) in samih krajanov, udeležilo tudi več gasilskih društev iz sosednjih krajev.

Zbranim je tudi to pot spregovoril Ciril Ropret, predsednik OGZ, ki je vnovič podčrtal pomen protipožarne preventive v naših krajih in navrgel tudi hvalevredno skrb očetov dobrovskega gasilstva v tistem ustanovnem letu 1897, da ustanovijo svoje društvo.

Rojstvo gasilstva na Dobrovi je pravzaprav botrovalo čisto naključje. 4. julija 1895 je namreč na bližnji Šujici izbruhnil velik požar in dobrovski vaški očetje so sklenili, da brez organizirane protipožarne obrambe pač ne gre več. Že dve leti kasneje, leta 1897, je imela Dobrova svoje gasil-

ske društvo, ki je sprva pritegnilo 38 moč in razpolagalo z ročno brizgalno ter 350 m cevi, na začetku naslednjega leta pa je dopolnilo svojo opremo še z delovnimi oblekami, pasovi in sekirami. Istega leta so spravili pod streho tudi gasilski dom, ki so ga zvečine delali kar sami udarniško.

Tudi po letih, ki so sledila, društvo ni držalo povsem križem rok. Leta 1930 se je dokopalo do prve motorne brizgalne, leta 1937, ob 40-letnici, pa so gasilskemu domu primaknili še stolp. Danes razpolaga dobrovsko gasilsko društvo praktično z vso sodobno opremo, ki jo potrebuje pri svojem delu, težave so le z avtociisterno, za katero pač spričo dotrajanega in pretesnega gasilskega doma ni pravega prostora. Zdaj že nekaj let načrtujejo gradnjo novega, prostornejšega doma, za katerega so tudi že pridobili potrebno gradbeno dovoljenje, toda zataknilo se je pri denarju. Inflacija spriti požre vse prihranke. Vendar pa upajo, da se bo naposled tudi za to našla kaka rešitev.

B. VRHOVEC

Tudi v KS Malči Belič smo proslavili dan borca

Organizacija ZB NOV KS Malči Belič je priredila 2. julija v počastitev dneva borca in posameznih jubilarov, ki v letošnjem letu slavijo svoj osebni jubilej, že šesto tovariško srečanje. Nanj so bili pisno vabljeni člani te organizacije in tudi nekateri predstavniki družbenopolitičnih organizacij krajevnih skupnosti.

Odzvalo se je okoli 70 članov, sekretar ZK Štefan Gumilar in predsednik ZRVS Sandi Škrl. Opravičeno odsoten je bil predsednik SZDL Cvetko Aleksej, ker je bil na dopustu, medtem ko predsednik sveta KS Viktor Rus, predsednik skupščine KS dr. Jože Lovšin in tajnik KS Tone Bagarič niso opravičili odsotnosti.

Ob 18.15 je bil pričetek in povedano je bilo, da je to srečanje osebnih jubilarov povezano z dnevom borca in skromnim, pa vseeno pristrčnim kulturnim in zabavnim programom. S kulturnim zato, da podoživimo spomine na življenje pred dvainštiridesetimi in več leti, s katerim so povezani prazniki in letošnji jubilarji.

Ob zabavnem programu naj bi se med seboj še bolj spoznali in povezali, saj nas je vsako leto manj. Med nami ni več vseh tistih, s katerimi smo med vojno delili usodo svojih življenj in svoje domovine.

Zaradi nemirov in kriz po svetu pa smo lahko spet zaskrbljeni. Posebno še zato, ker je tudi jugoslovansko gospodarstvo na robu bankrota. Res je, da življenjski standard na splošno še ni ogrožen, toda ugotoviti, da je vzdrževan le še umetno, ni težko. Denar, ki ga brez kritja venomer tiskamo, ni zaslužen, ni z delom pridobljen. Zato je tudi vsak dan manj vreden. To dokazuje močna inflacija, ki je v letošnjem letu že do sedaj 110 odstotna.

Toda kljub temu borci še nismo izgubili optimizma in kot je povedal predsednik slovenske borčevske organizacije, »hočemo odločne in hitre spremembe v bolj učinkovito družbo, v kateri bo

hitreje in jasneje prišla do izraza odgovornost, skupna in posamična, z vsemi posledicami. Tako stališče nam je lastno iz časa NOB in revolucije. Glede tega nam niso potrebni novi vzorci.«

Nato je Martin Rojko na harmoniko zaigral v srce segajočo partizansko pesem neznanega avtorja besedila in melodije Počiva jezero v tihoti. Za njim je Jože Bajd recitiral svojo stvaritev Praznik krajevnih skupnosti. O pomenu dneva borca je spregovoril predsednik ZB Milan Petelin. Janko Loser pa je prebral dva odlomka iz Štihovih spominov na otroštvo. Nato se je spet oglašila harmonika, sledila sta dva eseja iz Vošnjakovega Mitinga. Predsednik ZB pa je razdelil spominska priznanja letošnjim jubilarjem. Prisluhli smo še recitaciji Utrinek svobode in za konec kulturnega dela programa se je spet oglašila harmonika s slovensko narodno pesmijo Lipa zelenela je.

Povedano je še bilo, da smo z današnjim srečanjem želeli obuditi spomine na podobna srečanja sredi vojne vihere, na skednjih in pod kozolci. Taka srečanja bodo vedno zrcalo naše zavesti, borbenosti, hotenja po svobodi in ljubezni svoje domovine.

In ker se je tudi naše srečanje dogajalo na vrtu pod krošnjami dreves, se je v veselem vzdušju zavleklo kar do 22. ure.

Nekateri mislimo, da je morda tudi okolje pripomoglo, da so bili vsi navzoči dobre volje in s programom zadovoljni. Dokončno oceno pa bodo dali tisti, ki so bili na srečanju navzoči.

Toda ne glede na to zaslužijo priznanje in zahvalo vsi požrtvovalni organizatorji in »skriti talenti« za delo, kot je pisanje, razmnožitev in raznašanje vabil, nabava pijače in jedače, opremljanje prostorov z mizami in stoli, prenašanje le-teh na prejšnje mesto kakor tudi čiščenje prostorov.

ZVONE GRČAR

Trideset let GD Šentjošt

Če se primerjamo s sosednjimi društvi, ugotovimo, da smo še zelo mlado društvo. Toda začetki gasilstva v Šentjoštu segajo daleč nazaj, v leto 1912, ko so naši očetje kupili dve ročni brizgalni in še nekaj orodja. Strahote prve in druge svetovne vojne so onemogočile nadaljnji razvoj gasilske dejavnosti.

Leta 1957 štejejo za uradni začetek šentjoškega gasilstva. Takrat so podpisali ustanovno listino: Franc Leskovec, Stanko Kavčič, Jože Jesenko, Ivan Droftina, Jakob Maček, Janko Oblak, Adolf Malovrh, Ivan Šubic, Matvez Košir in Leopold Dolinar.

Sprva smo delali v okviru GD Polhov Gradec, v letu 1961 smo bili pod vodstvom GD Horjul, v začetku leta 1962 pa smo se povsem osamosvojili. Moramo se zahvaliti gasilcem iz Polhovega Gradca in Horjula za njihovo prizadevno delo in nesebično pomoč od naših prvih korakov do osamosvojitve, pa tudi kasneje smo vedno dobro sodelovali. Leta 1960 je bila nabavljena prva motorna brizgalnica, 300 l Savica, sosednja društva pa so darovala orodje in opremo.

Vaščani so v letu 1961 začeli z gradnjo gasilskega doma. Denarja je bilo še manj, kot ga je danes, toda s pridnostjo in iznajdljivostjo so to oviro premagali in otvoritev je bila združena s petletnico društva. 34 moč, fantov in deklet je 1962. leta uspešno opravilo tečaj za izprašane gasilce. Tri leta kasneje pa je naše društvo že samostojno organiziralo tečaj za izprašane gasilce v Butanjevi. Prve delovne obleke, pasove in čelade smo nabavili 1963. leta.

Orodja in opreme je bilo precej, povečali smo gasilski dom za dve sobi, kupili prikolico in kljub finančnim težavam smo leta 1973 kupili tudi 600 l Rosenbavercer ter električno sirenko. Tega leta so krajani Planine in Butajnovce ustanovili svoje društvo. Še to. Tega leta smo razvili svoj prapor in kupili prvi avto. Iz leta v leto smo z

akcijami, delom in prizadevnostjo širili svoje zmogljivosti, zdaj ima takorekoč tudi vsako gospodinjstvo svoj gasilski aparat. Ob tem pa izobraževanje ni bilo nikoli zapostavljeno.

Pet let smo s prostovoljnimi delom in prispevki gradili prepotrebni prizidek in danes je novi del gasilskega doma takorekoč zgrajen. Odločitev za nov orodni avto je padla na zadnjem obnem zboru, za katerega smo finančna sredstva zbrali. V večini vaščani, za kar jim gre vsa zahvala. Zahvaliti pa se moramo tudi KS Horjul in Indusu ter seveda Občinski gasilski zvezi, ki je prispevala levji delež.

Gasilsko društvo so ljudje. Če ne bi ljudje nesebično stalno sodelovali pri vsaki akciji, danes ne bi imeli strehe za avtomobile in opremo, ne bi imeli svojih prostorov. Skoraj ni bilo prireditve, proslave ali pogreba, v bližnji in daljni okolici, da ne bi bilo prisotno tudi naše društvo. Člani so se izobraževali, taki in drugačni tečaji, svoje znanje so prenašali na mlajše rodove. Mnogo je bilo storjenega za vključevanje mladine. Naše desetine doslej gajo na tekmovanjih vedno solidne rezultate. Za vse vložene napore za obstoj in delovanje društva se našim članom zahvaljujemo, na proslavi pa smo podelili našim članom 54 priznanj za dolgoletno aktivno delo v društvu. Poleg tega pa so prejeli občinska gasilska priznanja Tone Jesenko, Andrej Droftina, Tone Kavčič, Peter Trček in Tine Košir, z republiškim gasilskim priznanjem pa so bili odlikovani Janko Višeničnik, Zdravko Krivina, Janez Droftina, Tone Malovrh in Jože Leskovec.

Za prizadevno delo na področju preventivne dejavnosti in požarne varstva je bilo društvo odlikovano s priznanjem OF s strani krajevnih skupnosti, občinska gasilska zveza Ljubljana Vič-Rudnik pa nam je podelila občinsko gasilsko priznanje.

ŠTEFKA KAVČIČ

35 let GD Zalog

Množici gasilskih jubilejev, ki smo jim bili priča letošnje poletje, se je pridružil tudi Zalog. Tu so zaokrožili 35 let organiziranega gasilskega dela, ki se zlasti v zadnjem času dobiva vse večjo veljavo in pomen v kraju. V ta namen so člani domačega GD 5. julija na idiličnem, s soncem obsijanem prostoru na samem robu doline pripravili večjo gasilsko slovesnost, ki se je je mimo domačega društva, udeležilo tudi več društev iz sosednjih krajev. Na prireditvi, na kateri sta med drugim spregovorila tudi predsednik OGZ Ciril Ropret in predsednik GD Zalog Janko Alič, so domači gasilci razvili tudi svoj prapor in prevzeli novo, modernejšo motorno brizgalnico, podelili pa so tudi občinska in društvena priznanja najzašlužnejšim gasilcem in podpornim članom.

B. VRHOVEC

